

REZOLUCJA ⁽¹⁾**w sprawie społecznych i środowiskowych konsekwencji zmian klimatycznych w krajach AKP**

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE

- na posiedzeniu w Pradze (Republika Czeska) w dniach 6-9 kwietnia 2009 r.,
- uwzględniając art. 17 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając umowę o partnerstwie AKP-UE podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. i zmienioną w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r. (zwaną dalej „umową z Kotonu”), a w szczególności jej art. 32,
- uwzględniając artykuły 177-181 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- uwzględniając Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej: „Konsensus europejski”, zwłaszcza jego art. 12, 22, 38, 75, 76, 101 oraz 105 ⁽²⁾,
- uwzględniając Agendę 21, deklarację z Rio w sprawie środowiska i rozwoju oraz oświadczenie dotyczące zasad zrównoważonego zarządzania obszarami leśnymi, przyjęte przez ponad 178 rządów podczas konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych poświęconej ochronie środowiska i rozwojowi (UNCED), która odbyła się w Rio de Janeiro (Brazylia) w dniach 3-14 czerwca 1992 r., i podczas której hołdowano zasadom, które zdecydowanie potwierdzono na Światowym Szczycie Zrównoważonego Rozwoju (WSSD) zorganizowanym w Johannesburgu (Południowa Afryka) w dniach od 26 sierpnia do 4 września 2002 r.,
- uwzględniając Konwencję ramową Narodów Zjednoczonych (ONZ) w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i jej protokół z Kioto,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia, która została przyjęta w Paryżu w dniu 17 czerwca 1994 r. i weszła w życie w dniu 26 grudnia 1996 r.,
- uwzględniając Deklarację Milenijną Narodów Zjednoczonych z dnia 8 września 2000 r., która ustanawia milenijne cele rozwoju (MDG) jako kryteria ustalone wspólnie przez społeczność międzynarodową w celu wyeliminowania ubóstwa,
- uwzględniając inicjatywę na rzecz środowiska podjętą przez Nowe Partnerstwo na rzecz Rozwoju Afryki (NEPAD),
- uwzględniając dokument pt. „Ramy działania z Hyogo na lata 2005–2015 – wzmocnienie odporności narodów i wspólnot na klęski żywiołowe” przyjęty przez światową konferencję w sprawie ograniczania skutków klęsk żywiołowych, która odbyła się w styczniu 2005 r. w Kobo w Hyogo (Japonia),
- uwzględniając deklarację w sprawie włączenia kwestii adaptacji do zmian klimatycznych do współpracy na rzecz rozwoju, przyjętą przez ministrów rozwoju i środowiska krajów członkowskich OECD w dniu 4 kwietnia 2006 r.,
- uwzględniając deklarację ze szczytu G8 z dnia 7 czerwca 2007 r., wydaną w Heiligendamm, zatytułowaną „Zmiany klimatyczne, efektywność energetyczna i bezpieczeństwo energetyczne - wyzwanie i szansa dla wzrostu gospodarczego”,
- uwzględniając partnerstwo Afryka-UE na rzecz zmian klimatu jako część pierwszego planu działań (2008-2010) dotyczącego realizacji wspólnej strategii UE – Afryka,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 9 kwietnia w Pradze (Republika Czeska)

⁽²⁾ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, s. 1.

- uwzględniając mapę drogową z Bali przyjętą na konferencji ONZ na temat zmian klimatycznych na wyspie Bali (Indonezja) w grudniu 2007 r.,
- uwzględniając czternastą konferencję stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz czwartą konferencję jako spotkanie stron protokołu z Kioto, które odbędzie się w dniach 1-12 grudnia 2008 r. w Poznaniu (Polska),
- uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie zmian klimatu w kontekście współpracy na rzecz rozwoju ⁽¹⁾, z dnia 11 marca 2003 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady oraz plan działania na lata 2004-2008 dotyczący zmian klimatu w kontekście rozwoju, z dnia 24 listopada 2004 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 12 kwietnia 2005 r. pt. „Spójność polityki na rzecz rozwoju – przyspieszanie postępu w osiągnięciu milenijnych celów rozwoju” ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie „Ograniczenia globalnego ocieplenia do 2 °C w perspektywie roku 2020 i dalszej” ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej z dni 8-9 marca 2007 r. kładącej nacisk na znaczenie, jakie ma osiągnięcie strategicznego celu ograniczenia globalnego wzrostu średnich temperatur do nie więcej niż 2 °C powyżej poziomu w epoce przedprzemysłowej,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Stworzenie światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2008 r. w sprawie stworzenia światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dokument wysokiego przedstawiciela i Komisji Europejskiej skierowany do Rady Europejskiej zatytułowany „Zmiany klimatu a bezpieczeństwo międzynarodowe” z dnia 14 marca 2008 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie podjęcia wyzwań związanych z wylesianiem i degradacją lasów w celu przeciwdziałania zmianom klimatycznym i utracie różnorodności biologicznej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 21 stycznia 2009 r. pt. „W kierunku ogólnego porozumienia kopenhaskiego w sprawie zmian klimatu” ⁽⁸⁾,
- uwzględniając deklarację CARIFORUM–UE w sprawie zmian klimatycznych i energii z dnia 17 maja 2008 r.,
- uwzględniając deklarację państw Forum Wysp Pacyfiku i Unii Europejskiej w sprawie zmian klimatu z dnia 7 listopada 2008 r.,

⁽¹⁾ COM(2003)0085.

⁽²⁾ COM(2005) 0134 wersja ostateczna.

⁽³⁾ COM(2007) 0002 wersja ostateczna.

⁽⁴⁾ COM(2007)0540.

⁽⁵⁾ P6_TA(2008)0491.

⁽⁶⁾ S113/08.

⁽⁷⁾ COM(2008) 645 wersja ostateczna.

⁽⁸⁾ COM(2009) 39 wersja ostateczna.

- uwzględniając deklarację Afryka–UE w sprawie zmian klimatu z dnia 1 grudnia 2008 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie Nicholasa Sterna z 2006 r. zatytułowane „Ekonomika zmian klimatycznych. Przegląd Sterna”,
  - uwzględniając sprawozdanie OECD z 2007 r. zatytułowane „Podsumowanie postępów w zakresie włączania kwestii adaptacji do zmian klimatycznych do współpracy na rzecz rozwoju”,
  - uwzględniając sprawozdania Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC), a zwłaszcza czwarte sprawozdanie oceniające II grupy roboczej przy Międzyrządowym Zespole ds. Zmian Klimatu zatytułowane „Wpływ, dostosowanie i podatność”,
  - uwzględniając sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju za lata 2007–2008 w sprawie rozwoju społecznego pt. „Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym – solidarność w podzielonym świecie”,
  - uwzględniając sprawozdanie Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego zatytułowane: „Globalne sprawozdanie monitorujące 2008: MCR i ochrona środowiska - agenda na rzecz ogólnego i zrównoważonego rozwoju”,
  - uwzględniając raport OECD z marca 2008 r. w sprawie środowiska, obejmujący okres do roku 2030,
  - uwzględniając swoją rezolucję w sprawie zmian klimatu i małych wyspiarskich państw rozwijających się w kontekście ram współpracy AKP-UE, przyjętą w dniu 1 kwietnia 1999 r. w Strasburgu,
  - uwzględniając swoją rezolucję w sprawie katastrof naturalnych w państwach AKP – finansowania ze środków UE gotowości (fundusze EFR) i pomocy w razie klęsk (fundusze ECHO), przyjętą w dniu 22 listopada 2007 r. w Kigali (Ruanda),
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Socjalnych i Środowiska (ACP-UE/100.383/09/fin.),
- A. mając na uwadze, że kraje rozwijające się przyczyniły się w najmniejszym stopniu do zmian klimatu, lecz doświadczają ich najpoważniejszych skutków społecznych i środowiskowych ze względu na podatność na czynniki społeczne, gospodarcze i geograficzne, silne uzależnienie od sektora pierwszego, w tym od rolnictwa, rybołówstwa i od zasobów naturalnych, a także ze względu na ograniczoną infrastrukturę służącą zwalczaniu wpływu zmian klimatu,
- B. mając na uwadze, że przyspieszone tempo podnoszenia się poziomu mórz spowoduje powodzie, erozję nadbrzeżną, przenikanie słonej wody do śródlądowych zasobów wody słodkiej, a nawet zatopienie niektórych nisko położonych wysp Pacyfiku i obszaru Karaibów; mając na uwadze, że liczba ludności zagrożonej powodziami na obszarach przybrzeżnych w samej Afryce mogłaby wzrosnąć od 1 miliona w 1990 r. do ponad 70 milionów w roku 2080,
- C. mając na uwadze, że wzrost temperatury i zmienność poziomu opadów doprowadzi do poważnych susz i poważnie ograniczy dostępność wody w krajach AKP; mając na uwadze, że 75-250 milionów osób w Afryce będzie narażonych na większe niedostatki wody i brak bezpieczeństwa w wyniku wzrostu temperatury o zaledwie 1 °C, 350-600 milionów ludzi w wyniku wzrostu o 2 °C i nawet 1,8 miliarda osób w przypadku trzystopniowego wzrostu temperatury,
- D. mając na uwadze, że wzrost temperatur wód morskich doprowadzi do powszechniejszego występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych takich jak burze tropikalne i cyklony, co w drastyczny sposób wpłynie na nisko położone obszary nadbrzeżne, baseny rzeczne, w których usytuowane są duże aglomeracje miejskie i inne ośrodki skupiające wielu mieszkańców, na kluczową pod względem gospodarczym infrastrukturę taką jak porty, obiekty położone na morzu, nadbrzeżne strefy miejskie i infrastrukturę turystyczną,

- E. mając na uwadze, że zmiany klimatu dalej będą powodować wzmożenie pustynnienia i degradacji gleb, z jeszcze większą szkodą dla produkcji rolnej i bezpieczeństwa żywności, potęgując problem głodu i niedożywienia w regionach AKP,
- F. mając na uwadze, że podnoszenie się poziomu mórz i wzrost temperatury poważnie wpłyną na ekosystemy nadbrzeżne i morskie, redukując połowy w okolicach wysp Pacyfiku i rejonie Karaibów oraz wzdłuż wybrzeża afrykańskiego, i tym samym szkodząc lokalnym dostawom żywności,
- G. mając na uwadze, że zmiany klimatu jeszcze bardziej przyspieszą zmniejszenie różnorodności biologicznej, stanowią poważną groźbę wyginięcia wielu gatunków roślin i zwierząt i powodują nieodwracalne zniszczenia w niektórych ekosystemach szczególnie podatnych na zakłócenia klimatyczne, takich jak rafy koralowe, lasy namorzynowe i lasy deszczowe; mając na uwadze, że skutki dla bioróżnorodności w krajach AKP będą miały kluczowe oddziaływanie na łańcuchach żywnościowych oraz na jakość życia ludności bezpośrednio uzależnionej od towarów i usług związanych z tymi ekosystemami,
- H. mając na uwadze, że zmiany klimatu, w połączeniu z niedostatecznie dobrze funkcjonującymi systemami ochrony zdrowia i ograniczonym dostępem do publicznej opieki zdrowotnej, jak również nienależyte zarządzanie zasobami wodnymi i niewydajnym oczyszczaniem, doprowadzą do zwiększonej zachorowalności na choroby przenoszone przez nosicieli i drogą wodną, takie jak malaria, denga i cholera, do większej liczby przypadków szoku termicznego i chorób układu oddychania,
- I. mając na uwadze, że środowiskowe skutki zmian klimatu pociągną za sobą zarówno wewnątrzpaństwowe jak i transgraniczne fale migracji na wielką skalę (IPCC szacuje, że liczba migrujących osób wyniesie do 2050 r. 150 milionów); mając na uwadze, że osoby migrujące z powodów zmian w środowisku pochodzące z krajów AKP będą się przemieszczać i osiedlać w państwach ojczystych lub sąsiadujących, co doprowadzi do eskalacji kryzysów humanitarnych, szybkiej urbanizacji i związanego z tym rozrastania się dzielnic nędzy, a także zastoju w rozwoju w obrębie krajów AKP; mając na uwadze, że następstwem rozwoju stref miejskich będzie opuszczanie obszarów wiejskich i wzmożona degradacja gleb,
- J. mając na uwadze, że według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób zmiany klimatyczne doprowadzą do zwiększenia liczby chorób przenoszonych przez owady, takich jak malaria, gorączka chikungunya i borelioza, co będzie wymagało wprowadzenia działań dostosowawczych,
- K. mając na uwadze, że niektóre zdrowotne skutki zmian klimatu, o których informuje na przykład WHO, można powstrzymać drogą przygotowania i wzmocnienia systemów opieki zdrowotnej poprzez odpowiednie działania prewencyjne, zwracając szczególną uwagę na rozprzestrzenianie się chorób tropikalnych, a także poprzez publiczne kampanie informacyjne skierowane przede wszystkim do grup najbardziej narażonych, takich jak kobiety w ciąży, noworodki, dzieci i osoby starsze,
- L. mając na uwadze, że zmiany klimatu szkodzą bezpieczeństwu krajowemu, regionalnemu i światowemu, prowadząc do konfliktów na tle dostępu do skąpych zasobów naturalnych, ich kontrolowania i wykorzystywania, bądź też do napięć wynikających z przemieszczania się populacji,
- M. mając na uwadze, że zmiany klimatu narażają na ryzyko 40 % międzynarodowych inwestycji na rzecz zmniejszania ubóstwa (według szacunków Banku Światowego), stanowiąc tym samym poważne zagrożenie dla ograniczania ubóstwa, rozwoju gospodarczego i społecznego oraz realizacji milenijnych celów rozwoju w wielu krajach AKP,
- N. mając na uwadze, że celem uniknięcia poważniejszych nieodwracalnych skutków zmian klimatu, wzrost temperatury na świecie musi zostać zredukowany o ponad 2 °C, a koncentracja gazów cieplarnianych w atmosferze na całym świecie musi ustabilizować się na poziomie poniżej 450 ppm; mając na uwadze, że niezaprzeczalnie, najwięksi emitenci CO₂ – kraje uprzemysłowione i gospodarki wschodzące – powinny w pierwszym rzędzie odpowiadać za obniżenie poziomu emisji,
- O. mając na uwadze, że środki łagodzące muszą zostać połączone ze środkami przystosowawczymi w krajach AKP, aby można było sprostać znacznemu wpływowi zmian klimatu; mając na uwadze, że z perspektywy historycznej za zmiany klimatyczne odpowiadają kraje uprzemysłowione, które mają moralny obowiązek pomóc krajom AKP w wysiłkach na rzecz przystosowania się do ich skutków, zgodnie z zasadą „państwa zanieczyszczającego”,

- P. mając na uwadze obecną ogromną lukę w finansowaniu adaptacji w krajach rozwijających się; mając na uwadze, że podczas gdy szacowane roczne koszty dostosowania wahają się od 10 miliardów do ponad 80 miliardów dolarów amerykańskich rocznie, środki dostarczane obecnie przez kraje uprzemysłowione poprzez wielostronne mechanizmy finansowania wynoszą od 150 do 300 milionów dolarów amerykańskich rocznie,
- Q. mając na uwadze, że wczesne działanie w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych i ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych (DRR) jest niewątpliwie rozwiązaniem opłacalnym; mając na uwadze, że według szacunków jeden dolar przeznaczony na ograniczenie ryzyka klęsk żywiołowych może powodować oszczędności w kwocie nawet siedmiu dolarów, którą trzeba byłoby przeznaczyć na działanie w reakcji na klęskę żywiołową, co jest także silnym argumentem przemawiającym za przyspieszeniem wydatkowania środków na pomoc,
- R. mając na uwadze, że procedury dotyczące stosowania i dystrybucji zasobów zgodnie z różnymi mechanizmami finansowymi związanymi ze zmianami klimatu, takimi jak czysty mechanizm rozwoju (CDM), są raczej złożone i brakuje w odniesieniu do tych procedur zaangażowania ze strony krajów otrzymujących pomoc,
- S. mając na uwadze, że mechanizm czystego rozwoju był do tej pory słabo dostosowany do sprostania zapotrzebowaniu krajów najuboższych na inwestycje w czyste technologie, przy czym w Afryce prowadzi się zaledwie 2 % wszystkich projektów w ramach mechanizmu czystego rozwoju; mając na uwadze że często nie przestrzega się kryteriów zrównoważonego rozwoju i dodatkowości dla projektów w ramach mechanizmu czystego rozwoju,
- T. mając na uwadze, że wszelka zwłoka w podejmowaniu pewnych decyzji w sprawie mechanizmów i finansowania koniecznych do ograniczania przyczyn i skutków zmian klimatu przyczyni się do powstania o wiele wyższych kosztów,

Postanowienia ogólne

1. wzywa Komisję i państwa będące donatorami do przekształcenia i ponownego opracowania zasad współpracy na rzecz rozwoju celem uczynienia jej bardziej elastyczną w odniesieniu do zmian klimatu oraz aby kierowano się w tej współpracy zasadą niskich emisji dwutlenku węgla;
2. wzywa Komisję do uproszczenia jej obecnych struktur zajmujących się rozwiązywaniem kwestii zmian klimatu i rozwoju;
3. wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do tworzenia silniejszych powiązań pomiędzy milenijnymi celami rozwoju a problemem zmian klimatu poprzez włączanie kwestii wpływu zmian klimatu oraz dostosowania do nich w projekty i programy nakierowane na osiągnięcie milenijnych celów rozwoju, a także we wszelkie szerszej pojętej strategii na rzecz redukcji ubóstwa i politykę rozwoju;
4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że podczas negocjacji w sprawie przyszłych ram będących następstwem protokołu z Kioto osiągnięto pewne postępy w uznawaniu przystosowania za równie ważne, co realizowanie działań zaradczych; podkreśla jednak, że należy ustanowić ściślejsze powiązanie pomiędzy negocjacjami w sprawie dostosowania i środków zaradczych, tak by kluczowe decyzje dotyczące tych kwestii nie były podejmowane niezależnie od siebie;
5. wzywa społeczność międzynarodową oraz sektor prywatny, z myślą o ułatwieniu przejścia krajów AKP do gospodarki opartej na zmniejszonym stosowaniu węgla, do zapewnienia inwestycji niezbędnych do badań, rozwoju oraz szybkiego i całościowego transferu technologii wspomagających łagodzenie skutków zmian klimatu (np. technologie o niskim wykorzystaniu energii pochodzącej z węgla, technologie związane z wychwytywaniem i składowaniem dwutlenku węgla) oraz przystosowanie w krajach AKP; wzywa także społeczność międzynarodową do zniesienia barier handlowych w odniesieniu do technologii służących adaptacji do zmian klimatu oraz do rozluźnienia przepisów w zakresie prawa własności intelektualnej (np. związanych z udzielaniem licencji przymusowych);
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do wspierania działań UNESCO przyczyniających się do wdrażania programu działania z Barbados na rzecz zrównoważonego rozwoju małych wyspiarskich państw rozwijających się oraz dalszej strategii dla Mauritiusa;

Środki zaradcze

7. podkreśla, że podczas konferencji ONZ poświęconej zmianom klimatu, która odbędzie się w Kopenhadze w grudniu 2009 r. należy osiągnąć światowy konsensus w sprawie ambitnego i wiążącego celu związanego z zastosowaniem środków zaradczych, oparty na zasadzie wspólnej, choć zróżnicowanej odpowiedzialności ustalonej w UNFCCC, a zatem wzywa wszystkie kraje uprzemysłowione oraz szybko rozwijające się, aby przystały na wiążący cel związany z gazami cieplarnianymi; sugeruje, że w celu zachęcenia wschodzących gospodarek do zaangażowania w nowe porozumienie należy określić bardziej elastyczne i zróżnicowane podejście dla tych krajów (np. cele dotyczące jedynie konkretnych sektorów), biorąc pod uwagę możliwości adaptacyjne każdego kraju i jego zdolność do stosowania środków zaradczych, a także historyczną odpowiedzialność krajów uprzemysłowionych za globalne ocieplenie;
8. zauważa, że procedury dotyczące stosowania i dystrybucji zasobów zgodnie z mechanizmem czystego rozwoju muszą zostać poddane przeglądowi i uproszczone, aby ułatwić dostęp krajów AKP do mechanizmu czystego rozwoju, a także aby skutkować bardziej zrównoważonym rozmieszczaniem projektów w ramach mechanizmu czystego rozwoju, wraz ze wzrostem liczby projektów zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej; podkreśla, że należy wprowadzić system mający na celu zapewnienie, by projekty w ramach mechanizmu czystego rozwoju były zgodne z zasadą dodatkowości i aby prowadziły do zrównoważonego rozwoju krajów AKP; wzywa państwa będące donatorami do wsparcia budowania zdolności krajów AKP koniecznej do wzmożenia ich udziału w działaniach związanych z mechanizmem czystego rozwoju; wzywa również państwa będące donatorami, aby nie koncentrowały się wyłącznie na mechanizmie czystego rozwoju jako na podstawowym narzędziu politycznym, ale również na rozwijaniu nowych mechanizmów łagodzących skutki zmiany klimatu w krajach AKP;
9. wzywa rządy krajów uprzemysłowionych i gospodarki wschodzące do ustanowienia jasnych i spójnych ram polityki długoterminowej w celu zachęcenia do innowacji i inwestycji w zakresie ekologii (np. w dziedzinie energii odnawialnych, pojazdów wydajnych pod względem zużycia paliwa i pojazdów hybrydowych, nowych paliw); podkreśla, że sektor prywatny również odgrywa kluczową rolę w napędzaniu innowacji w dziedzinie ekologii; uważa też, że w perspektywie średnio- lub długoterminowej w celu ograniczenia emisji należy wprowadzić sposoby na zmianę ogólnych wzorców konsumpcji w krajach rozwiniętych;
10. podkreśla, że Komisja i rządy krajów będących donatorami powinny zacieśnić partnerstwo z rządami państw AKP z myślą o opracowaniu ambitnych inicjatyw politycznych i planów mających na celu ograniczenie wylesiania i zmniejszenia degradacji lasów oraz z myślą o zapewnieniu technologii i podstawowych zasobów na rzecz zrównoważonego zarządzania obszarami leśnymi w krajach AKP.

Działania dostosowawcze

11. wzywa rządy krajów AKP do uwzględnienia celów i środków dostosowawczych bezpośrednio w ich krajowych planach rozwoju, strategiach na rzecz redukcji ubóstwa oraz politykach i strategiach sektorowych, jak również na wszystkich etapach i szczeblach procesu decyzyjnego;
12. podkreśla, że wkład w działania dostosowawcze powinien się stać prawnie wiążącym zobowiązaniem, mającym odzwierciedlenie zarówno w porozumieniu międzynarodowym, które ma zostać przyjęte w Kopenhadze w grudniu 2009 r., jak i w krajowym prawodawstwie w krajach UE-27;
13. wzywa kraje uprzemysłowione do znacznego zwiększenia finansowego wsparcia dla działań dostosowawczych w krajach AKP oraz do zbadania innowacyjnych mechanizmów finansowania na ten cel, takich jak między innymi międzynarodowe podatki od handlu, krajowe podatki od emisji, opodatkowanie biletów lotniczych oraz sprzedaż jednostek przyznanej emisji; wzywa Komisję do znacznego zwiększenia budżetu na światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym (GCCA), do poświęcenia znacznie większej uwagi zmianom klimatycznym w nadchodzącym budżecie EFR oraz do pilnego wdrożenia globalnego mechanizmu finansowego na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym, innowacyjnego instrumentu finansowego pozwalającego na przyspieszenie wsparcia dla inwestycji związanych z klimatem dla krajów najbardziej zagrożonych i znajdujących się w najtrudniejszym położeniu;
14. podkreśla, że finansowe działania dostosowawcze są dodatkiem do już istniejących oficjalnych zobowiązań dotyczących pomocy rozwojowej;
15. wzywa międzynarodowe instytucje finansowe do rozszerzenia ich polityki, programów i instrumentów finansowych na rzecz działań dostosowawczych;

16. wzywa sektor prywatny do zwiększenia zobowiązań na rzecz wypełnienia luki finansowej w zakresie środków przeznaczonych na zwalczanie zmian klimatycznych; zachęca Komisję oraz rządy krajów AKP i UE do inwestycji w rozwój partnerstw publiczno-prywatnych, aby przyciągnąć dodatkowe środki z sektora prywatnego dla finansowania projektów dostosowawczych, w szczególności w krajach najmniej rozwiniętych;
17. uważa, że istnieje potrzeba lepszej koordynacji w obrębie dawców, dużo intensywniejszego dialogu Północ-Południe oraz zwiększonej współpracy między dawcami a krajami rozwijającymi się w zakresie polityki dotyczącej zmian klimatycznych, mechanizmów i finansowania działań dostosowawczych, zgodnie z zasadami paryskimi i planem działania z Akry z 2008r.;
18. podkreśla potrzebę dalszej intensyfikacji współpracy regionalnej, wymiany dobrych praktyk oraz tworzenia forów dyskusyjnych między krajami AKP stojącymi przed podobnymi wyzwaniami klimatycznymi;
19. zachęca rządy krajów AKP do większego włączenia społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych w układanie i wdrażanie strategii na rzecz działań dostosowawczych w zakresie zmian klimatycznych, ze względu na ich solidne doświadczenie i bezpośrednią bliskość z ludźmi i miejscami najbardziej narażonymi na negatywne skutki zmian klimatycznych;
20. wzywa kraje udzielające pomocy i organizacje międzynarodowe do inwestowania we wzmocnienie infrastruktury monitorowania klimatu i zarządzania danymi związanymi z klimatem oraz potencjału dostosowawczego instytucji, społeczności lokalnych i osób fizycznych w krajach AKP;
21. zachęca ośrodki badawczo-rozwojowe w państwach członkowskich UE do promowania i ułatwiania wymiany najlepszych praktyk i informacji, dzielenia się ekspertyzą i wiedzą oraz tworzenia sieci i partnerstw z podobnymi instytucjami w krajach AKP w sektorach, w których zmiany klimatyczne są podstawowym problemem (np. rolnictwo, zarządzanie zasobami wodnymi);
22. wzywa partnerów w dziedzinie rozwoju do wspierania rządów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w krajach AKP w układaniu publicznych kampanii edukacyjnych i informacyjnych poświęconych oddziaływaniu zmian klimatycznych;
23. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji zaproponowania strategii UE na rzecz ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych; wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do zwiększenia inwestycji w działania ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych, jako środka ułatwiania działań dostosowawczych w zakresie zmian klimatycznych oraz do włączenia długoterminowego finansowania ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych, jako elementu pomocy na rozwojowej; uważa, że powinno się promować rozwój rynków ubezpieczeń związanych ze zmianami klimatycznymi w sektorze prywatnym krajów AKP, tak aby zwiększyć odporność na drastyczne zjawiska klimatyczne;
24. wzywa Komisję i rządy krajów UE do zwiększenia środków na rzecz zwiększania potencjału systemów zdrowotnych w krajach AKP, aby pomóc im w radzeniu sobie z niekorzystnym oddziaływaniem zmian klimatycznych na zdrowie;
25. uważa, że odpowiednie planowanie i zarządzanie migracją środowiskową jest kluczową kwestią dla bezpieczeństwa ludzi; w tym celu wzywa międzynarodową społeczność do określenia istniejących luk prawnych w odniesieniu do ochrony tzw. „uchodźców ekologicznych” oraz zaradzenia im; sugeruje, że przepisy i umowy dotyczące udzielania azylu na szczeblu regionalnym lub międzynarodowym powinny być rozpatrywane z uwzględnieniem niezwykle chwiejnej sytuacji państw wyspiarskich, które stoją przed ryzykiem zatopienia; zwraca również uwagę na potrzebę rozwoju i wdrożenia instrumentów ochrony tożsamości, kultury i tradycji uchodźców ekologicznych;
26. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Ministrów AKP-UE, Komisji Europejskiej, Unii Afrykańskiej, UNFCCC i Bankowi Światowemu.